

تفاوت فرش و گلیم فرش

فرش و بافت زیر انداز در ایران جز قدیمی ترین محصولات و هنرهای دستی می باشد.

بطوری که فرش جز شناسنامه ایران محسوب می شود و از قدیم الایام این هنر حتی به خارج از ایران نیز فرستاده می شد.

گلیم و یا گلیم فرش نیز مانند فرش تاریخچه ای غنی و دوردست دارد.

بافت گلیم فرش بیشتر مختص غشر عشایر نشین محسوب می شود.

که بسیاری از بافندگان گلیم فرش بصورت ذهنی و سلیقه ای و در آن واحد طرح ها را روی گلیم فرش دستباف پیاده سازی می کنند.

در این مقاله در مورد تفاوت گلیم فرش و فرش صحبت می کنیم.

سپس در مورد کاربرد گلیم فرش اطلاعاتی را در اختیار شما قرار می دهیم.

فرش چیست؟

فرش یک نوع زیر اندازی است که از پشم و پنبه بافت زده می شود.

فرش ها به دو صورت بافت زده می شوند :

- فرش دستباف
- فرش ماشینی

فرش دستباف بر اساس نقشه ای از پیش تعیین شده بافت زده می شود.

الیاف بکار رفته در فرش دستباف الیاف طبیعی پشم و پنبه می باشد.

همچنین فرش یک بافت نسبتاً ضخیمی دارد که نخ خاب یا نخ ریشه فرش یک ارتفاع خابی را دارد.

بعد از بافت فرش دستباف و با پیشرفت جامعه و تکنولوژی ، فرش های ماشینی روانه بازار فرش شدند.

دقیقاً همان نقشه فرش دستباف را می توان حتی پیشرفته تر روی فرش ماشینی نیز پیاده سازی کرد.

بدلیل بافت ماشینی فرش هر نوع طرح و نقشه شلوغ پر از گل های قالی و ترمه و ترنج براحتی روی فرش قابل پیاده سازی هستند.

بطوری که نقشه فرش ماشینی در دو طرح کلی است:

نقشه کلاسیک و سنتی: این طرح از فرش برگرفته از نقوش اسلامی و اصیل ایرانی مانند ترمه و ترنج ست.

نقشه فانتزی و مدرن: در فرش فانتزی دیگر خبری از گل های قالی نیست و طرح های مدرن امروزی روی فرش پیاده سازی می شود.

گلیم چیست؟

گلیم یا گلیم فرش نیز نوعی زیر انداز است بافت گلیم فرش نیز به دو صورت انجام می گیرد:

- گلیم فرش دستباف
- گلیم فرش ماشینی

الیاف استفاده شده در گلیم فرش از الیاف طبیعی است.

منتها در بافت گلیم فرش دستباف از پرز و پوست حیوانات استفاده می شود.

لذا بافت کلی گلیم فرش یک بافت بدون پرز و نازک بدون ارتفاع نخ خاب خواهد بود.

طرح و نقشه گلیم فرش نیز طرح های ساده ی هندسی می باشد.

در بافت گلیم فرش ماشینی نیز همین نوع بافت بدون پرز با نقشه ساده از گلیم فرش را پیاده سازی می کنند.

طرح و نقشه گلیم فرش سه نوع می باشد:

- طرح ساده
- طرح برجسته
- طرح ورنی

طرح ساده گلیم فرش ، طرح یک رومی باشد و نقشه خاصی ندارد و برگرفته از نقشه ذهنی بافندگان آن می باشد.

طرح برجسته گلیم فرش بیشتر در گلیم فرش ماشینی رویت می شود که قسمت هایی خاصی از گلیم فرش را برجسته تر از زمینه آن می کنند.

طرح ورنی گلیم فرش یک طرح ساده و یکدست می باشد و نقشه خاصی ندارد.

تفاوت فرش و گلیم فرش:

- تفاوت در نوع بافت
- تفاوت در مواد اولیه
- تفاوت در طرح و نقشه
- تفاوت در قیمت
- تفاوت در دوام

تفاوت در نوع بافت:

هر دو زیر انداز فرش و گلیم فرش هم بافت دستی دارند و هم بافت ماشینی

اما نکته ای که وجود دارد در هر دو نوع بافت فرش و گلیم فرش با هم تفاوت دارند.

چرا که گلیم فرش به فرش بدون پرز معروف است.

در واقع گلیم فرش بافت نازک بدون ارتفاع نخ خاب و بافت نازکی دارد.

لذا هم نوع بافت دستی متفاوتی در مقایسه با فرش دستباف دارد.

و نیز دستگاه بافنده گلیم فرش ماشینی نیز متفاوت از فرش ماشینی می باشد.

تفاوت در مواد اولیه:

باز در مقایسه گلیم فرش دستباف و فرش دستباف باید گفت که دلیل بافت بدون پرز گلیم فرش دستباف الیاف بکار رفته در گلیم فرش دستباف الیاف پرز و پوست است.

اما فرش دستباف دلیل ارتفاع خاب و ضخامت آن از پشم و پنبه در بافت آن استفاده می شود.

همچنین در مقایسه گلیم فرش ماشینی و فرش ماشینی باز الیاف این دو زیر انداز متفاوت از هم می باشد.

در فرش ماشینی دلیل ارتفاع خاب آن از الیاف اکریلیک استفاده می شود.

ولی در بافت گلیم فرش ماشینی که باید نازک و بدون ارتفاع خاب باشد و شبیه به گلیم فرش دستباف باشد.
بهترین الیافی که این ویژگی را در گلیم فرش ماشینی می تواند بخوبی پیاده سازی کند نخ پلی استر می باشد.
تفاوت در طرح و نقشه:

بر بروی نقشه ای از فرش ماشینی هم طرح سنتی می توان پیاده سازی کرد و هم طرح مدرن
در کل در فرش ماشینی طرح و نقشه ی پیشرفته ای از گل های قالی و طرح های اسلیمی و ترمه و ترنج استفاده می شود.
ولی نقشه گلیم فرش باید ساده باشد و تنها طرح های هندسی و شکسته روی گلیم فرش قابل پیاده سازی است.
از زاویه ای دیگر گلیم فرش را در شاخه فرش مدرن یا فرش فانتری جای داده اند.

تفاوت در قیمت:

مسلما قیمت فرش و گلیم فرش کاملا متفاوت خواهد بود.
اصولا بافت گلیم فر راحت تر از بافت فرش می باشد.
همچنین طرح و نقشه گلیم فرش ساده تر از فرش است.
مواد بکار رفته در گلیم فرش نیز کمتر از فرش است.
پس در کل این نتیجه حاصل می گردد که قیمت فرش دستباف یا فرش ماشینی بیشتر از قیمت گلیم فرش دستباف یا گلیم فرش ماشینی خواهد بود.

تفاوت در دوام:

اگر از نظر دوام و مقاومت فرش و گلیم فرش را بررسی کنیم باید گفت مسلما بعلت نازکی گلیم فرش دوام کمتری نسبت به فرش خواهد داشت.

در واقع گلیم فرش ها برای محیط های پر رفت و آمد مناسب نیستند و احتمال پارگی گلیم فرش بسیار بیشتر از فرش می باشد.

پس پنج تفاوت عمده فرش و گلیم فرش به شرح زیر است:

- ۱) فرش پرز دارد ولی گلیم فرش نه
- ۲) در گلیم فرش محدودیت طرح و نقشه وجود دارد
- ۳) الیاف بکار رفته در فرش بیشتر از گلیم فرش است.
- ۴) عمر فرش بیشتر از گلیم فرش است.
- ۵) قیمت فرش بیشتر از گلیم فرش است

در اخر این سوال مطرح است برای دکوراسیون فرش بهتر است یا گلیم فرش؟

با توجه به تفاوت فرش و گلیم فرش می توان گفت که فرش نسبت به گلیم فرش اثری فاخرتر و ارزشمندتری می باشد.

چون هم طرح و نقشه فرش بیشتر است و هم جنس و کیفیت فرش بیشتر از گلیم فرش است.

اما با روی آوردن جامعه به دکوراسیون مدرن و امروزی ، استفاده گلیم فرش و کاربرد گلیم فرش در این دکوراسیون بیشتر است.

در واقع بخاطر نقشه های ساده گلیم فرش ، بیشتر این زیر انداز به دکوراسیون مدرن ست می شود.

البته که در کوراسیون کلاسیک نیز گلیم فرش قابل استفاده می باشد. اما در دکوراسیون جدید اصلا فرش بخصوص با طرح سنتی و کلاسیک جایی ندارد.